

INFORMAČNÁ DATABÁZA OKRESU DOLNÝ KUBÍN

**Agentúra pre regionálny rozvoj SEVER, Dolný Kubín
2010**

OBSAH

ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O OKRESE DOLNÝ KUBÍN	4
1. HISTÓRIA	5
Historický vývoj okresu Dolný Kubín po súčasnosť'	5
Historické pamiatky v okrese Dolný Kubín.....	6
2. ÚZEMIE.....	10
Hustota obyvateľ'ov na km ²	10
Rozloha okresu D. Kubín.....	10
Výmera územia – okres Dolný Kubín	10
3. OBYVATEĽSTVO.....	11
Počet obcí a miest (spolu) – okres Dolný Kubín	11
Počet obyvateľ'ov (spolu) – okres Dolný Kubín	11
Počet obyvateľ'ov v mestách (spolu) – okres Dolný Kubín	11
Počet obyvateľ'ov v ostatných obciach (spolu) – okres Dolný Kubín.....	12
4. SOCIÁLNE ŠTATISTIKY.....	12
Ekonomicky aktívne obyvateľ'stvo (spolu) – okres Dolný Kubín	12
Ekonomicky neaktívne obyvateľ'stvo (spolu) – okres Dolný Kubín	12
Miera zamestnanosti 15 –64 (spolu) v okrese Dolný Kubín	12
Miera evidovanej nezamestnanosti (spolu) – okres Dolný Kubín.....	12
Počet uchádzačov o zamestnanie – absolventi (spolu)	13
5. INVESTIČNÉ MOŽNOSTI V OKRESE DOLNÝ KUBÍN.....	13
6. KULTÚRA A ŠPORT.....	15
7. CESTOVNÝ RUCH.....	19

8. CHARAKTERISTIKA ŠPECIFICKÝCH STRÁNOK A IDENTIFIKOVANIE EKONOMICKÉHO POTENCIÁLU V OKRESE DOLNÝ KUBÍN	22
9. ZOZNAM OBCÍ, KTORÉ MAJÚ V OKRESE DOLNÝ KUBÍN VYPRACOVANÝ PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA (PHSR)	23
10. ZOZNAM OBCÍ, KTORÉ MAJÚ V OKRESE DOLNÝ KUBÍN VYPRACOVANÝ ÚZEMNÝ PLÁN.....	24
11. ZOZNAM MIEST, KTORÉ SÚ V OKRESE DOLNÝ KUBÍN ZAPOJENÉ DO INTEGROVANÉHO PLÁNU ROZVOJA MIEST	25
12. ZOZNAM OBCÍ, KTORÉ V OKRESE DOLNÝ KUBÍN VYUŽÍVAJÚ FINANČNÉ NÁSTROJE EURÓPSKEJ KOMISIE A EIB, KONKRÉTNE JEREMIE, JASPERS A JESSICA	25
13. ZOZNAM OBCÍ, KTORÉ SÚ V OKRESE DOLNÝ KUBÍN ZAPOJENÉ DO VEREJNO-SÚKROMNÝCH PARTNERSTIEV	26
14. ZOZNAM OBCÍ, KTORÉ SÚ V OKRESE DOLNÝ KUBÍN ZAPOJENÉ DO PROGRAMOV CEZHRANIČNEJ, MEDZIREGIONÁLNEJ A NADNÁRODNEJ SPOLUPRÁCE.....	26
15. ZOZNAM OBCÍ V OKRESE DOLNÝ KUBÍN, NA ÚZEMÍ KTORÝCH SÚ PODNIKATELSKÉ ČINNOSTI ZAMERANÉ NA PODPORU INOVATÍVNYCH PROCESOV, TRANSFER NOVÝCH A ENVIRONMENTÁLNYCH TECHNOLOGIÍ A POZNATKOVO NÁROČNÝCH VÝROB S DEFINOVANÍM FORMY SUBJEKTU	28
16. ZOZNAM OBCÍ V OKRESE DOLNÝ KUBÍN, KTORÉ NIE SÚ NAPOJENÉ NA VEREJNÝ VODOVOD A KANALIZÁCIU.....	29
17. ZOZNAM OBCÍ V OKRESE DOLNÝ KUBÍN, KTORÉ VYVÍJAJÚ SPOLUPRÁCU S ĎALŠÍMI OBCAMI NA ÚZEMÍ OKRESU.....	30
18. IDENTIFIKOVANÉ OBLASTI V OKRESE DOLNÝ KUBÍN, V KTORÝCH JE ZAZNAMENANÁ NAJVIŠŠIA DOCHÁDZKA ZA PRÁCOU	31

Základné informácie o okrese Dolný Kubín

Okres Dolný Kubín leží v severnej časti Žilinského kraja, má rozlohu 490 km² a tvorí južnú časť regiónu Orava. Hranice okresu Dolný Kubín sa stotožňujú s hranicami regiónu Dolná Orava.

Okres lemuje nasledovné pohoria: Chočské vrchy s najvyšším vrchom Choč (1611 m n. m.), Skorušina, Oravská Magura (Minčol -1396 m), Malá Fatra a Veľká Fatra. Na plošine Chočských vrchov sa nachádzajú krasové útvary (jaskyňa Kostrmanka, jaskyňa v Jazvinách a pri Žleboch). Hrebene Oravskej Magury majú typický hôľny reliéf, porastený trávou a v hojnej miere čučoriedím (Kubínska hoľa - 1346 m). Na dolnej Orave sú aj početné jaskyne v Choči, v masíve Šípa, vo Vyšnokubínskych skalách a v Malej Fatre pri Kraľovanoch, žiadna z nich však nie je sprístupnená.

Les siaha až na hrebene (zvláštny úkaz - pramene na hrebienku), ktorými vedú turistické značkové chodníky. V okrese sa nachádza Národný park Malá Fatra s prírodnými rezerváciami Minčol, Paráč, Rozsutec, Šútovská dolina, Sokolec, Šrámková, Šíp, Kraľovanský meander, Bôrikova mláka, Kozinská, Veľká Lučivná, Kunovo, chránená krajinná oblasť Veľká Fatra so Šípskou Fatrou, prírodná pamiatka Pucovské zlepenca a chránené areály Gäcel'ský park, Hradné bralo, Ostrá a Tupá skala. V západnom bradlovom svahu Ostrej skaly sa vyskytuje krasový útvar - 35 m hlboká a 57 m dlhá puklinovitá jaskyňa priepastného typu.

Rieka Orava (60,3 km), jedna z najčistejších riek na Slovensku, sa v Kraľovanoch vlieva do Váhu. Významné prítoky Oravy sú Oravica, Studený potok, Jasenovský potok a Zázrivka. Pozdĺž rieky Oravy je niekoľko terasových stupňov vo výške 4-10, 20, 70-80 m nad aluviálnou nivou.

Okres Dolný Kubín sa na Slovensku vyznačuje čistým prírodným prostredím, zdravými životnými podmienkami, kultúrne-historickými vzácnosťami, širokými možnosťami pešej i lyžiarskej turistiky, cykloturistiky, mototuristiky, horolezectva (na Vyšnokubínskych skalkách) a splavovania rieky Oravy. Okres Dolný Kubín má dostatok pitnej vody zo zdrojov

podzemných vôd. V roku 2009 bol v meste D. Kubín otvorený Aquarelax poskytujúci služby v oblasti cestovného ruchu.

1. História

Historický vývoj okresu Dolný Kubín po súčasnosť

Počiatky osídlenia okresu ľuďom lužických popolnicových polí siahajú do mladšej doby bronzovej (1100 p. n. l.). Archeologické nálezy v zbierkach Oravského múzea dokladajú osídlenie v dobe halštatskej, púchovskej, rímskej, keltskej i slovanskej veľkomoravskej. Nálezy pochádzajú z lokalít popri rieke Orave: Žaškova, Istebného-Hrádku, Trnín, Dolného Kubína, Medzihradného, Ostrej a Tupej skaly, Oravského Podzámku. Tadiaľto viedla obchodná cesta, spomínaná Ptolemaiom ako Jantárová cesta, neskoršie Magna via. Spájala Jadran s Baltom a jej oravský úsek dostal názov poľská alebo soľná, pretože Oravci vozili soľ z Wieliczky. Významnou obchodnou cestou bola oravská pltnica po rieke Orave dolu Váhom až do Komárna. Najstaršie sídelné aglomerácie v starom Uhorsku boli Oravský hrad (1267), Veličná, Revišné, Veľký Bysterec (1272), v 14. a 15. storočí boli založené ostatné obce okresu - sedliacke, zemianske, valaské a mestečká. Do 16. stor. boli v okrese 3 rím. kat. farnosti vo Veličnej (1332), Dolnom Kubíne (1380) a v Sedliackej Dubovej (1397). V r. 1566 získali Oravu Thurzovci, nositelia protestantizmu. V r. 1604-1608 plienil Oravu Š. Bocskay. V r. 1629-1631 gróf G. Illésházy poskytol prístrešie moravskému exulantovi J. Tranovskému na Oravskom hrade, ktorý tu napísal Cytharu sanctorum. Obdobie reformácie a protireformácie sprevádzali povstania Š. Thökölyho (1670), G. Piku (1672), I. Thökölyho (1678-1687), F. Rákoczyho (1703-1709). V r. 1683 drancovali a pálili obce a mestečká litovskí vojaci. V zamrznutých rokoch 1715-1716 začalo vyst'ahovalectvo na Dolnú zem, z dedín odišlo 391 rodín. V r. 1774 sa poddaní búrili proti zavádzaniu tereziánskeho urbáru. Národovci pod vedením C. Zocha spísali Národné žiadosti oravské v Gäceli dňa 24.4.1848. J. M. Hurban poriadal v dňoch 4.-9. februára 1849 ľudové zhromaždenia vo Veličnej a Dolnom Kubíne a verboval do dobrovoľníckeho vojska. Po zrušení poddanstva sa v obciach a mestečkách vytvorili hospodárske spolky bývalých urbarialistov, ale viac ako polovica lesov ostala vo vlastníctve Oravského komposesorátu, ktorý drevo ťažil a vyvážal. V 19. storočí pokračovalo vyst'ahovalectvo za prácou na Dolnú zem a začalo do Ameriky. Po rozpade Rakúsko-Uhorska boli v mestách a dedinách rabovačky obchodov, krčiem a notárskych úradov. Po r. 1918 nastal rozvoj spolkovej činnosti: Dobrovoľné hasičské spolky, Živena,

Meštianska beseda, Hviezdoslavova beseda, Spolok oravských učiteľov, Okresný osvetový zbor, Červený kríž, cirkevné spolky, Roľnícka beseda, Matica slovenská, športové kluby, Orol, Sokol, Klub čsl. turistov, židovské spolky (Makabi, Chevra Kadischa), Rybársky spolok pre pestovanie ušľachtilých rýb, Včelársky spolok, Lovecký ochranný spolok, Spolok chovateľov pinzgauského plemena, Zväz remeselníkov a obchodníkov, Sedliacka jazda. V dňoch 3.-8. apríla 1945 prebiehali oslobodzovacie boje v okrese. Industrializácia v rokoch 1947-1960 priniesla rozvoj miest a obcí. Nové priemyselné závody boli hutnícke, elektrotechnické, metalurgické, strojárské a drevárske. V rokoch 1949-1983 vznikli JRD, ktoré sa po roku 1991 transformovali na PD.

Od vzniku Uhorského štátu do roku 1331 bol Dolný Kubín s okolitými obcami súčasťou Zvolenskej župy, v r. 1331-1354 Kremnickej banskej komory, do r. 1370 Turčianskej stolice a v r. 1370-1922 Oravskej župy. Oravská župa sa delila na dva okresy - Horný a Dolný, hranica bola na spojnici Zázrivá – Chlebnice. Okres Dolný Kubín bol utvorený v roku 1777. V r. 1960-1996 zaberá celú Oravu, od r. 1996 sú na Orave okresy Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín, od 1.1.2004 sú v týchto sídlach obvodné úrady ako exozitúry krajských úradov. V Dolnom Kubíne je Obvodný lesný úrad pre celú Oravu, Obvodný úrad životného prostredia pre obvod Dolný Kubín, Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Správa katastra, Okresný súd, Daňový úrad, Okresné riaditeľstvo PZ SR, Sociálna poisťovňa atď. V okrese je mesto Dolný Kubín a 23 obcí. Mesto a obce sú členmi vytvoreného Združenie miest a obcí Dolnej Oravy. Od roku 2002 patria do Žilinského samosprávneho kraja a v jeho zastupiteľstve majú svojich poslancov. Na Mestskom úrade v Dolnom Kubíne zriadili spoločnú úradovňu pre životné prostredie, výstavbu, sociálne veci a školstvo. V Dolnokubínskom subdekanáte je 11 rím. kat. farností a 8 CZ Evanjelickej cirkvi a. v. Významné zmeny v okrese sa udiali od roku 2000 v súvislosti s územno-správnym členením, čím sa zvýšili kompetencie miest a obcí, čo prispelo k celkovému rozvoju spoločenského, kultúrneho a verejného života.

Historické pamiatky v okrese Dolný Kubín

Mesto Dolný Kubín - najstaršou kultúrnou a historickou pamiatkou mesta je Kostol sv. Kataríny Alexandrijskej s vežou zo 14. storočia. Základnou stredovekou urbanistickou pamiatkou mesta je Hviezdoslavovo námestie. Po jeho obvode sa nachádza viacero renesančných a barokových meštianskych domov.

Najstaršie literárne múzeum na Slovensku, Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava, bolo postavené začiatkom 20. storočia ako knižnica V. Čaploviča, ktorého knižné zbierky sú tu umiestnené dodnes.

Oproti Múzeu P. O. Hviezdoslava sa nachádza Pamätný dom P. O. Hviezdoslava - básnik tu žil, pracoval a v roku 1921 aj zomrel. Na jeho fasáde je umiestnená i pamätná tabuľa. V súčasnosti sa v ňom nachádza Penzión u Hviezdoslava.

Oravská galéria s počtom 8000 ks výtvarných diel patrí medzi najvýznamnejšie verejné galerijné inštitúcie na Slovensku.

Medzi vyhľadávané atraktivity moderného mesta patrí Kolonádny most, ktorý spája sídlisko Bysterec a staré mesto. V jeho bezprostrednej blízkosti sa nachádza tržnica podobného architektonického rázu.

Na námestí sa nachádza socha P.O. Hviezdoslava, ktorú vytvoril akademický sochár Fraňo Štefunka, odhalená bola v roku 1936. Na jej ľavej strane ležia štyri kvádre s reliéfnou výzdobou a textami z Hviezdoslavovej tvorby.

Pamätník oslobodenia - Tento pamätník má podobu pootvorenej knihy a stojí uprostred námestia. V jeho spodnej časti sa nachádza dátum oslobodenia Dolného Kubína.

Historický cintorín - Je tu pochovaných sedemnást' osobností, ktoré významne zasiahli do kultúrneho života Slovenska. Význam postupne naberal po tom, čo tu bol v roku 1866 pochovaný Leopold Bruck, neskôr Janko Matúška, Samuel Novák, P.O. Hviezdoslav a ďalší oravskí dejatelia.

Čaplovičova knižnica - Patrí k najcennejším historickým knižniciam na Slovensku. Budova, v ktorej sa nachádza bola postavená v roku 1905-1911 a sprístupnená v roku 1914. Knižnicu založil Vavrinec Čaplovič z Jasenovej. V roku 1839 totiž venoval svoju zbierku rozličných diel Oravskej stolici. V súčasnosti je knižnica samostatným oddelením Oravského múzea v Dolnom Kubíne. Nájdete tu lexikóny, bibliografie, beletristické diela, diela matematické, teologické, umenovedné, periodickú a neperiodickú tlač a ďalšie.

Dolnokubínske námestie - Je stredovekou urbanistickou pamiatkou. Do 17. storočia sa tu nachádzali len drevené domy. Po prechode sídla Oravskej župy z Veličnej do Dolného Kubína sa začali aj tu stavať kamenné domy, po požiaroch v rokoch 1893 a 1895 to boli radové pavlačové domy sliezskeho typu v radovej zástavbe. Niektoré sa zachovali dodnes.

Obec Bziny - z historických pamiatok je potrebné spomenúť kostol panny Márie: katolícky klasicistický z r. 1805-1811, hlavný oltár s obrazom Immaculaty od j. B. Klemensa a prícestnú kaplnku z konca 18. storočia.

Obec Dlhá nad Oravou - dominantou obce je kostol z 18. stor. V obci je rím.-kat. kostol sv. Ladislava z r. 1811 a kaplnka Panny Márie Fatimskej z r. 1946.

Obec Horná Lehota - renesančný kaštieľ na dolnom konci bol na svoju dobu moderné a krásne sídlo. Nad obcou je kostolík, ktorý slúžil skôr ako súkromná kaplnka. Pôvodne evanjelický kostol, až od r. 1688 katolícky bol zasvätený najsv. Trojici. Druhý kaštieľ na hornom konci je z konca 18. storočia.

Obec Chlebnice – v 17. storočí si občania postavili vlastný drevený kostolík. Súčasný kostol je z r. 1929. Veža zostala pôvodná z r. 1760. K významným stavbám patria kaplnky, pôvodne drevenice a taktiež výzdoba smútočnej miestnosti z dielne miestneho rezbára a nový organ v kostole.

Obec Istebné – k historickým pamiatkam obce patrí kaštieľ baroko – klasicizmus z druhej pol. 18. stor. a drevený evanjelický kostol na vršku z roku 1686. Pôdorys má podobu gréckeho kríža. V interiéri sú vzácne maľby presbytéria z prvej pol. 18. stor., oltáre od neznámych majstrov z konca 17. stor., kazateľnica, krstiteľnica a patronátne lavice. Objekt spolu so samostatnou zrubovou zvonnicou patrí medzi najvýznamnejšie pamiatky v okrese.

Obec Jasenová - medzi kultúrno-historické pamiatky patrí evanjelický kostol z r. 1836 a múzeum v rodnom dome spisovateľa Martina Kukučína.

Obec Kral'ovany – pamiatka Ev. kostol a. v.

Obec Krivá – v obci sa nachádza rímskokatolícky kostol sv. Jozefa (1926) a kaplnky Panny Márie Fatimskej (1945) a Sedembolestnej Panny Márie (1945).

Obec Leštiny - medzi kultúrno-historické pamiatky obce patrí drevený artikulárny evanjelický kostol z roku 1688 s drevenou zvonnicou. Vnútorne zariadenie kostola pochádza zo 17. a z 18. storočia. Celý interiér je bohato vymaľovaný. V roku 2008 bol zapísaný s ďalšími 7 drevenými kostolmi Karpatského oblúka do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO.

Obec Malatiná - má niekoľko historických pamiatok - Rímsko-katolícky kostol z roku 1804, zvon z roku 1670, Kaplnku nad obcou (1950), Kaplnku v obci (1965) a Socha J. Nepomuckého (1811) pri kostole.

Obec Medzibrodie nad Oravou – v obci sa nachádza rímsko-katolícky kostol Panny Márie, kaplnky Filipa a Jakuba a Sedembolestnej Panny Márie a pamätník SNP.

Obec Oravská Poruba - katastrálne územie Oravskej Poruby sa skladá z troch sídelných celkov: zemiansky majetok Gäceľ, bývalá obec Zábřež a bývalá obec Poruba.

Pamiatka: - kostol – Park Gäceľ, žiadosti Oravského ľudu - Zvolenský snem 1948.

Zábřežský drevený neskorogotický kostol sv. Alžbety z 15. stor. je v Múzeu ľudovej architektúry v Zuberci.

Obec Oravský Podzámok - má viacero veľmi zaujímavých kultúrno - historických pamiatok: Oravský hrad (NKP) na Hradnom brale nad obcou patrí medzi najkrajšie hrady Slovenska.

Budova hotela Oravan a starej pošty, kostol svätého Jána Nepomuckého všetko je z 19. storočia. Budova tzv. starej prefektúry (1797 - 1798) neskorobaroková stavba, v priečelí má budova stredoveký rizalit v hornej časti s pieskovecovou sochou jurisdikcie s postrannými kamennými čašami.

Obec Osádka – z historických pamiatok sú tam zachovalé zrubové domy zo sedlovou strechou (sýpky) a zrubová zvonica nad cintorínom.

Obec Párnica - v obci sa zachovali zrubové domy z 19. storočia so sedlovou strechou, Evanjelický kostol z roku 1927, a historické budovy: mlyn, píla a papiereň

Obec Pokryváč – obec nemá žiadne významné historické pamiatky.

Obec Pribiš - ku kultúrno – historickým pamiatkam obce patria: katolícky kostol sv. Kataríny v štýle baroka, postavený v r. 1780, kamenný kríž medzi Pribišom a Pucovom z r. 1808 a kaplnka s ľudovou plastikou.

Obec Pucov – pamiatky – rímskokatolícky kostol sv. Ondreja (1804) a kaplnky Sv. Vendelína na holi, Nepoškvrnené počatie Pod skalkami a kaplnka Božské srdce Rakytník.

Obec Sedliacka Dubová – historickou časťou obce je kostol sv. Michala archanjela z r. 1880 – 1886 so súčasným historizujúcim zariadením.

Obec Veličná - má viacero zaujímavých historických pamiatok: kaštieľ pôvodne barokový z roku 1746, bývalý župný dom z polovice 17. storočia, katolícky kostol svätého Michala Archanjela pôvodne gotický, zničený v roku 1683, znovu postavený koncom 17. storočia, evanjelický kostol z roku 1785 a zachovalé ľudové domy dolnooravského typu.

Obec Vyšný Kubín - pamätihodnosti: kaštiele zo 17. a 18. stor., kostol sv. Trojice zo 17.storočia, pomník SNP a socha priadky.

Obec Zázrivá – pamiatky - rímskokatolícky kostol Nanebovzatia Panny Márie z roku 1933 a zrúcanina starého kostola z roku 1791, ktorý zničil požiar 8. augusta 1934.

Obec Žaškov - v obci sa nachádza katolícky kostol sv. Gallusa z roku 1625 a evanjelický, a.v. kostol z roku 1792.

Mapa územia je samostatným súborom databázy.

Zobrazí sa pri klepnutí na prepojenie: www.arr.szm.sk/listing/okdks.pdf

2. Územie

Hustota obyvateľov na km²

Tabuľka 1 - Hustota obyvateľov na km²

Hustota obyvateľstva na km ²	2005	2006	2007	2008	2009
Okres Dolný Kubín	80,5	80,2	80,2	80,3	80,4

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza regionálnej štatistiky

Rozloha okresu D. Kubín

- podľa ŠÚ SR (rok 2009) - 491,87 km²

Výmera územia – okres Dolný Kubín

Tabuľka 2 - Výmera územia v m²

Výmera územia v m ²	
Územie, typ pôdy	2009
Poľnohospodárska pôda – spolu:	222 382 372
- orná pôda	23 899 653
- chmeľnica	0
- vinica	0
- záhrada	2 814 023
- ovocný sad	1 356 847
- trvalý trávny porast	194 311 849
Nepoľnohospodárska pôda – spolu:	269 485 032
- lesný pozemok	218 604 632
- vodná plocha	7 589 513
- zastavaná plocha a nádvorie	16 128 859
- ostatná plocha	27 162 028
Celková výmera územia	491 867 404

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza regionálnej štatistiky

3. Obyvateľstvo

Počet obcí a miest (spolu) – okres Dolný Kubín

Tabuľka 3 - Počet obcí a miest spolu

Okres	Rok 2010	
	Počet miest	Počet obcí
Dolný Kubín	1	23

Zdroj: Interné materiály ARR SEVER

Mesto – okres Dolný Kubín:

- Dolný Kubín

Obce – okres Dolný Kubín:

- Bziny, Dlhá nad Oravou, Chlebnice, Horná Lehota, Istebné, Jasenová, Kraľovany, Krivá, Leštiny, Malatiná, Medzibrodie nad Oravou, Oravská Poruba, Oravský Podzámok, Osádka, Párnica, Pokryváč, Pribiš, Pucov, Sedliacka Dubová, Veličná, Vyšný Kubín, Zázrivá, Žaškov.

Počet obyvateľov (spolu) – okres Dolný Kubín

Rok 2010 (k 30. 06) – 39 549 obyvateľov

Tabuľka 4 - počet obyvateľov spolu

Okres Dolný Kubín	Rok 2009		
	Počet mužov	Počet žien	Počet obyvateľov k 31. 12.
Spolu	19 442	20 098	39 540

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza regionálnej štatistiky

Počet obyvateľov v mestách (spolu) – okres Dolný Kubín

Tabuľka 5 - Počet obyvateľov v mestách

Počet obyvateľov v mestách			
Okres Dolný Kubín	2007	2008	2009
Muži	9 585	9 573	9 545
Ženy	10 162	10 130	10 116
Spolu	19 747	19 703	19 661

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza regionálnej štatistiky

Počet obyvateľov v ostatných obciach (spolu) – okres Dolný Kubín

Tabuľka 6 - Počet obyvateľov v ostatných obciach

Počet obyvateľov v ostatných obciach			
Okres Dolný Kubín	2007	2008	2009
Muži	9 800	9 850	9 897
Ženy	9 888	9 937	9 982
Spolu	19 688	19 787	19 879

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza regionálnej štatistiky

4. Sociálne štatistiky

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (spolu) – okres Dolný Kubín

Rok 2010 (k 30. 06) – 18 558 obyvateľov

Tabuľka 7 - Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (spolu)

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	Okres Dolný Kubín				
	2005	2006	2007	2008	2009
Muži	9 883	9 934	10 162	9 961	10 343
Ženy	7 983	7 703	7 787	7 668	7 896
Spolu	17 866	17 637	17 949	17 629	18 239

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza regionálnej štatistiky

Ekonomicky neaktívne obyvateľstvo (spolu) – okres Dolný Kubín

- Ekonomicky neaktívne obyvateľstvo (spolu) k 30. 6. 2010 - 20 991 obyvateľov

Miera zamestnanosti 15 –64 (spolu) v okrese Dolný Kubín

- Miera zamestnanosti 15 - 64 (spolu) k 31. 12. 2009 - 28 603 obyvateľov

Miera evidovanej nezamestnanosti (spolu) – okres Dolný Kubín

- Miera nezamestnanosti k 30. 6. 2010 (spolu) - 13,71 %

Tabuľka 8 - Miera evidovanej nezamestnanosti (spolu) – okres Dolný Kubín

Miera evidovanej nezamestnanosti	Okres Dolný Kubín				
	2005	2006	2007	2008	2009
Muži	11,11 %	7,49 %	5,77 %	7,17 %	15,14 %
Ženy	13,18 %	10,78 %	8,73 %	10,65 %	13,84 %
Spolu	12,03 %	8,92 %	7,05 %	8,68 %	14,58 %

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza regionálnej štatistiky

Počet uchádzačov o zamestnanie – absolventi (spolu)

- Počet uchádzačov o zamestnanie - absolventi (spolu) k 30. 6.2010 – 227 absolventov (8,3 %)

Tabuľka 9 - Počet uchádzačov o zamestnanie - absolventi (spolu)

Okres Dolný Kubín	Uchádzači spolu		
	2007	2008	2009
Uchádzači o zamestnanie - absolventi	100	146	254

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza regionálnej štatistiky

5. Investičné možnosti v okrese Dolný Kubín

Tabuľka 10 - Investičné možnosti v okrese Dolný Kubín

Názov	Typ	Obec
Renesančný kaštieľ	Brownfield	Horná Lehota
OFZ - administratívna budova AB	Brownfield	Istebné
OFZ - Výrobné priestory	Brownfield	Istebné
Sklady	Brownfield	Kraľovany
Ubytovňa	Brownfield	Kraľovany
Starý kostolík	Brownfield	Zázrivá
Rolandova hájovňa	Brownfield	Zázrivá
Rozostavané rekreačné zariadenie	Brownfield	Zázrivá

Zdroj: Katalóg investičných príležitostí v ŽSK

Tabuľka 11 - Investičné možnosti v okrese Dolný Kubín - budovy, pozemky a výhody

Obec	Budovy	Pozemky	Výhody poskytované investorom
Bziny	-	vysporiadaný pozemok	-
Dlhá nad Oravou	Prevádzková budova obce Budova bývalej materskej školy	-	-
Dolný Kubín	-	priemyselná zóna Mokrad'	Čiastočne zrealizované inžinierske siete
Horná Lehota	- stará škôlka a záhrada v jej okolí		
Chlebnice	Senník (750 m ²) – vlastník obec Maštal' (3 500 m ²) po bývalom JRD – súkromný vlastník	10 000 m ² 4 500 m ²	Možnosť dlhodobého prenájmu, resp. odkúpenie (výhodná cena)
Kraľovany	Budova – sklady po štrkopieskoch		
Oravská Poruba		v rámci územného plánu má obec plochy na priemyselný park resp. priemyselnú zónu	V obci sa nachádzajú všetky dostupné siete a obec hraničí s mestom Dolný Kubín
Oravský Podzámok	Budovy vo vlastníctve obce, na prenájom – býv. budova informačného centra je v nájme, slúži ako reštaurácia a ubytovanie, priestory v materskej škole na prenájom		

Obec	Budovy	Pozemky	Výhody poskytované investorom
Sedliacka Dubová	<p>ubytovňa v TJ budove</p> <p>bývalá budova zákl. školy</p> <p>časť areálu družstva</p> <p>časť kult. domu</p>	<p>ubytovanie, podnikateľská činnosť</p> <p>podnikateľská činnosť, kancelárie, soc. Zariadenia</p> <p>obchodná činnosť, kancelárie</p>	-
Vyšný Kubín	<p>Areál bývalej MŠ – Obec Vyšný Kubín</p> <p>Areál poľnohosp. družstva Jasenová</p>	<p>areál poľnohosp. družstva Jasenová</p>	<p>Relatívne dobré umiestnenie a dopravná dostupnosť</p>

Zdroj: Interná databáza ARR SEVER a podľa zdrojov z miest a obcí, 2010

6. Kultúra a šport

V okrese je veľké množstvo príležitostí a možností kultúrneho vyžitia k čomu prispievajú také významné inštitúcie ako Oravská galéria, Oravské múzeum a Oravský hrad. Vo väčšine obcí sú obecné kultúrne zariadenia a v obciach sa uskutočňujú v priebehu roka tradičné kultúrne aktivity.

Kultúrne pozoruhodnosti:

Dolný Kubín – historická architektúra v centre mesta je sústredená na námestí P. O.

Hviezdoslava. V meste sa nachádzajú nasledujúce kultúrne inštitúcie: Knižnica Vavrínca Čaploviča spolu s Literárnym múzeom Hviezdoslava, Hviezdoslavov dom, Oravská galéria, Oravská knižnica Antona Habovštiaka, Florinov dom, Oravské osvetové stredisko a Mestské kultúrne stredisko.

Vyšný Kubín – pri ceste z Dolného Kubína do Ružomberka je do oravskej krajiny pôsobivo zasadený kaštieľ Kubínyovcov zo 17. storočia. Na základoch rodného domu P. O.

Hviezdoslava je Pamätné miesto básnika. V obci sú viaceré zemianske kaštiele a domy.

Leštiny – najvýznamnejšou pamiatkou je drevený evanjelický kostol z roku 1688 (pamiatka UNESCO) so samostatnou drevenou zvoničkou na návrší s lipami.

Jasenová – v obci sa nachádza rodný dom Martina Kukučina. Je v ňom inštalovaná trvalá expozícia významného spisovateľa. Drevenica je zároveň ukážkou ľudovej oravskej architektúry.

Oravský Podzámok – Oravský hrad – je historickým centrom a dominantou Oravy. Postavili ho ako strážnu pevnosť pri ceste do Poľska. V priestoroch hradu sú umiestnené viaceré expozície Oravského múzea. Dokumentujú dejiny Oravy, archeológiu, etnografiu, oravskú faunu a flóru.

Veličná – je najstaršou oravskou obcou. Do roku 1683 bola sídlom Oravskej stolice. Architektonickými dominantami obce sú pôvodne gotický kostol zo 14. storočia, kostol z roku 1785, poschodový Urbársky dom a Kompossesorátny kaštieľ (NKP). V obci sa narodil významný portrétista Peter Michal Bohúň, čo pripomína pamätná tabuľa na miestnej fare.

Zázrivá – obec sa formovala na ovčiarstve a pastierstve dobytka. Pastierske tradície pripomínajú obľúbené zázrivské parenice, oštiepky a najmä korbáčiky.

Tradičné podujatia:

- Dolný Kubín - Talenty pre Európu (Medzinárodná súťaž Bohdana Warchala v hre na sláčikových nástrojoch), apríl-máj
- Dolný Kubín – Kubínsky jarmok, september
- Dolný Kubín – Hviezdoslavov Kubín (národná súťaž recitátorov poézie a prózy), október
- Dolný Kubín – Kubínska hudobná jeseň, október-december
- Dolný Kubín – VIDMO – Medzinárodná prehliadka horských a adrenalínových filmov
- Krivá - Tí naši muzikanti oravskí, október
- Malatiná – Bačovské dni, júl
- Párnica – Párnickô Švábkobraňa, september
- Veličná – Folklórne slávnosti Dolnej Oravy a tradičný jarmok, júl

Kiná:

- Dolný Kubín
- Itebné
- Zázrivá

Prírodné amfiteátre:

- Malatiná
- Oravská Poruba

Divadlá:

- Dolný Kubín

Galéria:

- Oravská galéria, Dolný Kubín

Múzeá:

- Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava, Dolný Kubín (Dom Martina Kukučina v Jasenovej a Florinov dom v Dolnom Kubíne)
- Múzeum kočiarov, Oravský Podzámok

Kultúrna inštitúcia:

Oravské osvetové stredisko, Dolný Kubín

Národná kultúrna pamiatka:

- Oravský hrad

Drevené kostoly:

- Leštiny - Drevený artikulárny evanjelický kostol (zapísaný v UNESCO)
- Itebné - Drevený artikulárny evanjelický kostol

Kúrie a kaštiele:

Renesančný kaštieľ pôv. zo 16. stor, zrekonštruovaný – Horná Lehota

Pivkovská kúria – Jasenová

Zmeškalov kaštieľ – Leštiny

Empírový kaštieľ – Malý Bysterec

Barokový kaštieľ – Veličná

Kubíniiovský kaštieľ – Vyšný Kubín

Arpádovský kaštieľ – Vyšný Kubín

Knižnica:

- sa nachádza v každom meste a obci okresu Dolný Kubín

V okrese sú vytvorené podmienky na všetky druhy letných a zimných športov. Sú to možnosti lyžovania na Kubínskej holi ale aj v strediskách v okolí viacerých obcí. V priebehu roka je možné absolvovať turistické vychádzky po značených chodníkoch a tiež možnosť využívať rozsiahlu sieť cyklotrás. V Dolnom Kubíne bol v roku 2009 otvorený vodný areál Aquarelax.

Lyžiarske strediská:

- lyžiarske stredisko SKI PARK Kubínska hoľa
- lyžiarske stredisko Kuzmínovo, Dolný Kubín
- lyžiarske stredisko Racibor, Oravský Podzámok
- lyžiarske stredisko Malá Lučivná
- lyžiarske stredisko Zázrivá – Kozinec
- lyžiarske stredisko Pod Záholčím Krivá

Vodná turistika

Splav rieky Orava je vhodný pre každého milovníka vodnej turistiky. Koryto rieky je široké 50 až 60 m. Striedajú sa tiché úseky so stojatou vodou s úsekmi temer bystrinného charakteru. Orava je splavná od Tvrdošína až po jej vyústenie do Váhu v Kraľovanoch. Najväčšia dravosť rieky je na dolnom toku rieku od Párnice po Kraľovany.

V meste Dolný Kubín je celoročne v prevádzke Aquarelax. Okrem plavárne sa tu nachádza aj veľký relaxačný bazén, vírivky, masážne sprchy, divokú rieku, hojdací záliv, detský bazén, tobogány, či šmýkačka. Súčasťou areálu sú aj reštaurácie, fitness a rehabilitačné centrum. V najbližšom období bude otvorený saunový svet.

Pešia turistika

- **Na Veľký Choč z Valaskej Dubovej**

Túra začína v obci Valaská Dubová. Odtiaľ chodník stúpa až na vrchol. Zostupové strmé klesanie do obce Vyšný Kubín si vyžaduje dobrú kondíciu. Náročná túra s veľkým prevýšením odmení turistov peknou vrcholovou panorámou na celú Oravu aj Liptov.

- **Okolo Dolného Kubína**

Dolný Kubín – Trniny – Malý Bysterec – Revišné – Itebné – Veličná – Oravská Poruba – Gäcel' – Dolný Kubín.

Nenáročná trasa s prevýšením cca 238 m.

- **Popod Veľký Rozsutec**

Lučivná – Medziholie – Osnica – Párnica

Stredne náročná trasa s prevýšením cca 905 m.

- **Na tupú a ostrú skalú**

Vyšný Kubín – Tupá skala – Ostrá skala – Leštiny – Vyšný Kubín

Nenáročná trasa s prevýšením cca 288 m.

- **Podhorím Chočských vrchov**

Leštiny – Nad Osádkou – Malatiná – Veľké Borové

Nenáročná trasa s prevýšením cca 434 m.

7. Cestovný ruch

V okrese sú veľmi dobré podmienky na rozvoj cestovného ruchu, ktoré boli využívané a rozvíjali sa aj v priebehu roka 2009. Využiteľné sú lokality Kubínskej hole, Oravského Podzámku a Zázrivej s možnosťami letnej aj zimnej turistiky.

Významné lokality:

- Mestského typu: Dolný Kubín,
- Miesta s významnými kultúrnymi pamiatkami: Dolný Kubín, Oravský Podzámok (NKP), Leštiny (UNESCO)
- Rekreačné územie: Chočské vrchy, Oravská Magura, Oravská vrchovina
- Útvary cestovného ruchu: Malá Lučivná, Kubínska hoľa, Zázrivá

Formy turizmu:

- Zimný pobytový na horách – lyžovanie vrátane lyžiarskej turistiky
- Letný pobytový na horách, pešia turistika
- Letný pobytový pri vode, vodné športy
- Poznávací turizmus

Pamiatky UNESCO:

Drevený artikulárny evanjelický kostol v Leštínách – bol v roku 2008 zapísaný s ďalšími 7 drevenými kostolmi Karpatského oblúka do Zoznamu svetového dedičstva **UNESCO**.

Hrady:

- **Oravský hrad** (NKP, Oravský Podzámok)

Hrad tvorí komplex budov sledujúcich tvar hradnej skaly. V roku 1556 sa hrad dostal do rúk Thurzovcom, ktorí uskutočnili jeho najrozsiahlejšiu prestavbu. V roku 1611 dostal Oravský hrad svoju dnešnú podobu. V priestoroch hradu sídli Oravské múzeum s viacerými expozíciami. V najstarších priestoroch horného hradu je inštalovaná archeologická expozícia. Prírodovedná expozícia umiestnená na dolných poschodiach v strednom hrade a na hornom poschodí stredného hradu sa nachádza etnografická expozícia. Historickú expozíciu tvorí komplex stredovekých a renesančných stavieb hradu a ich pôvodné zariadenie. Prehliadky hradu patria vďaka viacerým krátkym predstaveniam medzi najživšie na Slovensku. V poslednom období sú čoraz populárnejšie nočné prehliadky hradu v hlavnej turistickej sezóne spestrené o rôzne divadelné predstavenia a strašidelné výjavy.

Aquapark:

- AquaRelax Dolný Kubín

Turisticko – informačné kancelárie:

- Dolný Kubín
- Zázrivá

Združenie cestovného ruchu na Orave - Klaster Orava (založený – jún 2009)

Zakladajúcimi členmi sa stali tieto subjekty cestovného ruchu na Orave:

- AquaRelax Dolný Kubín
- SKI PARK Kubínska hoľa
- Hotel ORAVA – Srňacie
- City Hotel Park Dolný Kubín
- SkiZábava Hruštín
- Obec Zuberec
- Ski resort Roháče - Spálená
- Ranč u Edyho Námestovo
- Penzión Koliba Dolný Kubín
- Hotel Belez
- REGION INVEST, a.s.

Cieľom združenia je vytvárať pozitívny imidž a organizovať spoločný marketing cestovného ruchu na Orave, ako aj spoločnú ponuku produktov cestovného ruchu na Orave.

Cykloturistika – výber cyklotrás:

Dole Oravou – dĺžka 48 km, bez značných prevýšení. Trasa vychádza pod Oravským hradom, pokračuje do Dolného Kubína, cez rieku Orava na Veličnú, Istebné až do Párnice a odtiaľ cez kaňon Dierovej do Kral'ovian.

Pokryváčsky okruh – dĺžka 24 km. Vede z Dolného Kubína a do mesta a do mesta prechádza cez Vyšný Kubín, Leštiny, Pokryváč a Medzibrodie nad Oravou.

Po zázrivských osadách – dĺžka 18 km, prevýšenie 200 metrov. Trasa sa začína v Zázrivej-Ústredí, popri Zázrivke vedie do osady Kozinská, odtiaľ späť po križovatku, z nej do osady Veľká Havrania. Pri ceste naspäť sa poniže chaty Zázrivá odbočuje do osád Demkovská, Dolina a Grúne.

Agroturistika:

Poskytujú najmä poľnohospodárske družstvá a roľnícke subjekty:

- Agrodružstvo dlhá nad Oravou
- Zenit Oravský Podzámok

Jazdu na koňoch ako jednu z atraktivít agroturizmu poskytujú:

- Club Horse Medzibrodie nad Oravou
- Agroturistika Borončo Zázrivá

8. Charakteristika špecifických stránok a identifikovanie ekonomického potenciálu v okrese Dolný Kubín

Okres sa nachádza v centrálnej časti Žilinského kraja a hoci nehraničí s Poľskou republikou, vedie ním významná dopravná tepna na Krakov (Pl) v podobe cesty I/59 (E77). Postupne sa zahajuje výstavba rýchlostnej komunikácie R3. Napojenie na medzinárodnú železnicu č. 180 je v obci Kral'ovany.

V okrese prevažuje výroba kovov a kovových výrobkov ako aj výroba elektrických strojov a prístrojov. Mimo Dolného Kubína sa priemyselná výroba sústreďuje v Istebnom, Oravskom Podzámku a Oravskej Poruba. Medzi jeho silné stránky patrí aj kvalifikovaná pracovná sila vďaka dobrej sieti škôl.

Priemyselný charakter okresu a kraja ovplyvňuje prítomnosť priemyselných zón Českej a Poľskej republiky. Vývoj štruktúry hospodárstva je v posledných rokoch charakterizovaný postupným posilňovaním odvetvia služieb. Významný potenciál rozvoja má na území okresu, ale aj regiónu Orava oblasť cestovného ruchu.

Budúci rozvoj okresu bude založený na oživení resp. pretransformovaní jestvujúcej hospodárskej základne, rozvoji cestovného ruchu a rozvoji dopravnej infraštruktúry (rýchlostná komunikácia stredoeurópskeho významu). Postupne zosilnie väzba k sídlu Ružomberok.

Rozvoj obytnej funkcie bude smerovať do okresného mesta Dolný Kubín, jeho suburbárneho pásma a vidieckych sídiel s progresívnym typom obyvateľstva.

Rozvoj občianskej vybavenosti predpokladáme v sídle Oravský Podzámok vo vzťahu k rozvoju poznávacieho cestovného ruchu. Dolný Kubín má dostatočne vybudované zariadenia občianskej vybavenosti a niektorými službami bude obsluhovať aj naďalej okresy Tvrdošín a Námestovo.

Rozvoj výroby by mal prebiehať intenzifikáciou súčasných výrobných areálov v Istebnom, Dolnom Kubíne, Širokej. Malé výrobné prevádzky na báze výrobných služieb a remesiel môžu vznikáť aj v ostatných vidieckych sídlach.

Rozvoj rekreácie bude smerovať do rekreačných priestorov medzinárodného významu – Kubínska Hoľa (dobudovanie lôžkových kapacít a vybavenosti) a Oravský Podzámok v súvislosti s rozvojom poznávacieho a tranzitného turizmu. Z rekreačných priestorov celoštátneho významu má predpoklady pre rozvoj obec Zázrivá. Stredisko turizmu Lučivná sa nachádza v Národnom parku Malá Fatra a jeho prípadný rozvoj bude treba zosúladiť so záujmami ochrany prírody. Z vidieckych sídiel v okrese majú dobré predpoklady pre rozvoj rekreačnej funkcie sídla Vyšný Kubín, Malatiná, Leštiny, Osádka, Žaškov, ale aj Pokryváč, Pucov, Chlebnice a Pribiš.

Prímestská rekreácia sa bude rozvíjať v návaznosti na okresné mesto Dolný Kubín–Kuzmínovo, Brezovec, Malý Bysterec.

9. Zoznam obcí, ktoré majú v okrese Dolný Kubín vypracovaný program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR)

Tabuľka 12 - Zoznam obcí a miest s vypracovaným PHSR

P. č.	Obec / mesto	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
1.	Bziny	- - -
2.	Dlhá nad Oravou	Spracovaný
3.	Horná Lehota	Spracovaný
4.	Chlebnice	Rozpracovaný
5.	Jasenová	Spracovaný
6.	Istebné	Spracovaný
7.	Kraľovany	Spracovaný
8.	Krivá	- - -
9.	Leštiny	- - -
10.	Malatiná	Spracovaný

P. č.	Obec / mesto	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
11.	Medzibrodie nad Oravou	Spracovaný
12.	Oravská Poruba	Spracovaný
13.	Oravský Podzámok	Spracovaný
14.	Osádka	---
15.	Párnica	Spracovaný
16.	Pokryváč	---
17.	Pribiš	Spracovaný
18.	Pucov	Rozpracovaný
19.	Sedliacka Dubová	Spracovaný
20.	Veličná	Spracovaný
21.	Vyšný Kubín	Spracovaný
22.	Zázrivá	Spracovaný
23.	Žaškov	Spracovaný
24.	Mesto Dolný Kubín	Spracovaný

Zdroj: Interná databáza ARR SEVER, 2010

10. Zoznam obcí, ktoré majú v okrese Dolný Kubín vypracovaný územný plán

Tabuľka 13 - Zoznam obcí a miest s vypracovaným územným plánom

P. č.	Obec / mesto	Územno-plánovacia dokumentácia
1.	Bziny	Spracovaná
2.	Dlhá nad Oravou	Spracovaná
3.	Mesto Dolný Kubín	Spracovaná (mesto má povinnosť mať ÚP)
4.	Horná Lehota	---
5.	Chlebnice	Spracovaná
6.	Istebné	---
7.	Jasenová	---

P. č.	Obec / mesto	Územno-plánovacia dokumentácia
8.	Kraľovany	---
9.	Krivá	Spracovaná
10.	Leštiny	---
11.	Malatiná	---
12.	Medzibrodie nad Oravou	Spracovaná
13.	Oravská Poruba	Spracovaná
14.	Oravský Podzámok	Spracovaná
15.	Osádka	---
16.	Párnica	Spracovaná
17.	Pokryváč	---
18.	Pribiš	---
19.	Pucov	Spracovaná
20.	Sedliacka Dubová	---
21.	Veličná	Spracovaná
22.	Vyšný Kubín	Rozpracovaná
23.	Zázrivá	Spracovaná (obec má povinnosť mať ÚP)
24.	Žaškov	---

Zdroj: Interná databáza ARR SEVER, 2010

11. Zoznam miest, ktoré sú v okrese Dolný Kubín zapojené do integrovaného plánu rozvoja miest

Dolný Kubín (jediné mesto v okrese) nie je zapojený do integrovaného plánu rozvoja miest.

12. Zoznam obcí, ktoré v okrese Dolný Kubín využívajú finančné nástroje Európskej komisie a EIB, konkrétne JEREMIE, JASPERS a JESSICA

V okrese Dolný Kubín žiadna obec ani mesto nevyužíva finančné nástroje Európskej komisie a EIB, konkrétne JEREMIE, JASPERS a JESSICA.

13. Zoznam obcí, ktoré sú v okrese Dolný Kubín zapojené do verejno-súkromných partnerstiev

Tabuľka 14 - Verejno-súkromné partnerstvo v okrese Dolný Kubín pre prístup LEADER

Verejno-súkromné partnerstvo	Zoznam obcí/miest
Orava Dolná – občianske združenie (LEADER)	obec Bziny, obec Dlhá nad Oravou, obec Horná Lehota, obec Chlebnice, obec Istebné, obec Jasenová, obec Kral'ovany, obec Krivá, obec Leštiny, obec Malatiná, obec Medzibrodie nad Oravou, obec Oravská Poruba, obec Osádka, obec Párnica, obec Pokryváč, obec Pribiš, obec Pucov, obec Sedliacka Dubová, obec Veličná, obec Vyšný Kubín a obec Žaškov.

Zdroj: interné materiály ARR SEVER, 2010

14. Zoznam obcí, ktoré sú v okrese Dolný Kubín zapojené do programov cezhraničnej, medziregionálnej a nadnárodnej spolupráce

Zoznam zohľadňuje zapojenie obcí do programov za dlhšie časové obdobie, v podstate od začiatku využívania predvstupových fondov až po súčasnosť. Spolupráca sa uskutočňuje využívaním programov podporovaných z Európskych ale i dotačných zdrojov. Väčšina obcí udržiava dlhodobú spoluprácu, partnerské vzťahy v rámci regiónov, územia bývalého Československa a s partnerskými mestami a obcami v ďalších štátoch Európy.

Tabuľka 15 – Zoznam obcí, ktoré sú v okrese Dolný Kubín zapojené do programov cezhraničnej, medziregionálnej a nadnárodnej spolupráce

Obec/mesto	Cezhraničná spolupráca	Medziregionálna spolupráca	Nadnárodná spolupráca
Bziny	x	x	-
Dlhá nad Oravou	-	x	-
Horná Lehota	-	-	-

Obec/mesto	Cezhraničná spolupráca	Medziregionálna spolupráca	Nadnárodná spolupráca
Chlebnice	x	x	-
Jasenová	-	x	x
Istebné	x	x	-
Kraľovany	-	x	-
Krivá	-	-	-
Leštiny	-	-	-
Malatiná	-	x	-
Medzibrodie nad Oravou	x	x	-
Oravská Poruba	x	x	-
Oravský Podzámok	x	-	-
Osádka	-	-	-
Párnica	-	-	-
Pokryváč	-	-	-
Pribiš	-	-	-
Pucov	-	-	-
Sedliacka Dubová	x	x	-
Veličná	x	x	-
Vyšný Kubín	-	-	-
Zázrivá	x	x	-
Žaškov	-	x	-
Mesto Dolný Kubín	x	x	x

Zdroj: Podklady obcí a vlastné zdroje ARR SEVER, 2010

15. Zoznam obcí v okrese Dolný Kubín, na území ktorých sú podnikateľské činnosti zamerané na podporu inovatívnych procesov, transfer nových a environmentálnych technológií a poznatkovo náročných výrobov s definovaním formy subjektu

(napr. inkubátory, klastre, inovačné centrá, kompetenčné centrá aplikovaného výskumu a vývoja, technologické platformy, vedecko-technologické parky atď.)

• **Klaster Orava – regionálna pôsobnosť**

Dňa 10. 6. 2009 v zasadačke mestského úradu v Dolnom Kubíne vznikol podpísaním zakladateľskej zmluvy združenia cestovného ruchu na Orave – Klaster Orava. Klaster Orava vznikol ako združenie celej Oravy. Jeho členmi sa stali aktívne subjekty cestovného ruchu z celého územia Oravy.

Cieľom združenia je vytvárať pozitívny imidž a organizovať spoločný marketing cestovného ruchu na Orave.

Tabuľka 16 - Klaster Orava - členovia

Klaster Orava – členovia:	AquaRelax Dolný Kubín SKI PARK Kubínska hoľa Hotel ORAVA – Srňacie City Hotel Park Dolný Kubín SkiZábava Hruštín Obec Zuberec Ski resort Roháče – Spálená Penzión Koliba Dolný Kubín Hotel Belez REGION INVEST, a.s. Združenie WWW.ORAVA , turisticko- informačný portál regiónu Orava. Plte na Orave, Orava Snow, Hotel Osobitá.
----------------------------------	---

Zdroj: Interné materiály ARR SEVER, 2010

16. Zoznam obcí v okrese Dolný Kubín, ktoré nie sú napojené na verejný vodovod a kanalizáciu

Tabuľka 17 - Zoznam obcí a miest s napojením a bez napojenia na vodovod a verejnú kanalizáciu

Zoznam obcí	Kanalizačná sieť	Počet prípojok kanalizačnej siete	Čistička odpadových vôd	Vodovod
Bziny	Áno	154	Áno	Áno
Dlhá nad Oravou	Áno	118	Áno	Áno
Dolný Kubín	Áno	1 695	Áno	Áno
Horná Lehota	Áno	116	Áno	Áno
Chlebnice	Nie	-	Nie	Áno
Istebné	Áno	236	Áno	Áno
Jasenová	Nie	-	Nie	Áno
Kraľovany	Nie	-	Nie	Áno
Krivá	Áno	189	Áno	Áno
Leštiny	Nie	-	Nie	Áno
Malatiná	Nie	-	Nie	Áno
Medzibrodie nad Oravou	Nie	-	Nie	Áno
Oravská Poruba	Nie	-	Nie	Áno
Oravský Podzámok	Áno	29	Áno	Áno
Osádka	Nie	-	Nie	Áno
Párnica	Nie	-	Nie	Áno
Pokryváč	Nie	-	Nie	Áno
Pribiš	Nie	-	Nie	Áno
Pucov	Nie	-	Nie	Áno
Sedliacka Dubová	Nie	-	Nie	Áno
Veličná	Nie	-	Nie	Áno
Vyšný Kubín	Nie	-	Nie	Áno
Zázrivá	Nie	-	Nie	Áno

Žaškov	Áno	16	Áno	Áno
--------	-----	----	-----	-----

Zdroj: Štatistický úrad SR, MOŠ 2008

Všetky verejné vodovody v okrese Dolný Kubín sú v prevádzke Oravskej vodárenskej spoločnosti (OVS), a. s.

Kanalizácie v správe a prevádzke obcí:

- Istebné, Bziny a Oravský Podzámok.

Kanalizácie v prevádzke OVS a. s.:

- Dolný Kubín, Žaškov, Horná Lehota, Krivá, Dlhá nad Oravou.

Rozostavané verejné kanalizácie:

- Oravská Poruba, Vyšný Kubín, Jasenová – budú pripojené na ČOV Dolný Kubín + obce Žaškov, Párnica a Veličná. Medzibrodie nad Oravou a Kraľovany budú samostatné ČOV.
Zázrivá – rozostavaná samostatná kanalizácia a ČOV.

17. Zoznam obcí v okrese Dolný Kubín, ktoré vyvíjajú spoluprácu s ďalšími obcami na území okresu

Spolupráca obcí a miest v okrese Dolný Kubín:

- **Združenie miest a obcí dolná Orava (ZMODO)** – obec Bziny, obec Dlhá nad Oravou, obec Chlebnice, obec Horná Lehota, obec Istebné, obec Jasenová, obec Kraľovany, obec Krivá, obec Leštiny, obec Malatiná, obec Medzibrodie nad Oravou, obec Oravská Poruba, obec Oravský Podzámok, obec Osádka, obec Párnica, obec Pokryváč, obec Pribiš, obec Pucov, obec Sedliacka Dubová, obec Veličná, obec Vyšný Kubín, obec Zázrivá, obec Žaškov a mesto Dolný Kubín.
- **Mikroregión Oravská vrchovina** – obec Bziny, obec Medzibrodie nad Oravou, obec Pribiš a obec Pucov.
- **Euroregión Tatry** – obec Bziny, obec Dlhá nad Oravou, obec Chlebnice, obec Istebné, obec Jasenová, obec Kraľovany, obec Malatiná, obec Medzibrodie nad

Oravou, obec Oravská Poruba, obec Sedliacka Dubová, obec Žaškov, mesto Dolný Kubín.

- **Euroregión Beskydy** – obec Veličná a obec Zázrivá.
- **Orava Dolná – občianske združenie (LEADER)** - obec Bziny, obec Dlhá nad Oravou, obec Horná Lehota, obec Chlebnice, obec Istebné, obec Jasenová, obec Kľačany, obec Krivá, obec Leštiny, obec Malatiná, obec Medzibrodie nad Oravou, obec Oravská Poruba, obec Osádka, obec Párnica, obec Pokryváč, obec Pribiš, obec Pucov, obec Sedliacka Dubová, obec Veličná, obec Vyšný Kubín a obec Žaškov.
- **Združenie obcí oravsko-liptovského regiónu "OrLi"** - obce Huty, Malé Borové, Veľké Borové, Chlebnice, Malatiná, Osádka a Prosiek.

18. Identifikované oblasti v okrese Dolný Kubín, v ktorých je zaznamenaná najvyššia dochádzka za prácou

V okrese Dolný Kubín je dlhodobou zaznamenaná najvyššia dochádzka za prácou v priemysle, verejnej správe, školstve a zdravotníctve.

Tabuľka 18 - Dochádzka za prácou v okrese Dolný Kubín

Dochádzka za prácou – okres Dolný Kubín	Spolu	z toho odvetvie hospodárstva						
		pôdohosp.	Priemysel	stavebníctvo	obchod hotely, rešt.	doprava a spoje	verejná správa školstvo, zdrav.	ostatné a nezistené
Úhrn odchádzajúcich v okrese	6 357	388	2 248	361	800	438	1 262	860
v tom: odchádzajúci v rámci okresu	4 173	317	1 821	112	486	271	786	380
odchádzajúci do iných okresov SR	1 848	69	399	183	289	162	445	301
z toho okres:								
Bratislava hl.m. SR	440	0	52	59	75	30	113	111
Košice -	17	0	2	0	3	0	6	6

Dochádzka za prácou – okres Dolný Kubín	Spolu	z toho odvetvie hospodárstva						
		pôdohosp.	Priemysel	staveb- níctvo	obchod hotely, rešt.	doprava a spoje	verejná správa školsstvo, zdrav.	ostatné a nezistené
mesto								
Banská Bystrica	52	0	2	6	11	6	16	11
Liptovský Mikuláš	85	11	16	6	30	4	12	6
Martin	148	5	24	6	17	55	25	16
Námestovo	129	19	9	20	13	4	43	21
Nitra	15	1	2	0	2	1	5	4
Poprad	15	0	2	0	6	1	3	3
Prešov	6	0	1	1	0	1	1	2
Ružomberok	240	13	41	22	50	16	67	31
Senec	9	0	1	1	3	0	2	2
Trenčín	16	4	1	3	2	0	3	3
Trnava	9	0	2	2	1	0	2	2
Turčianske Teplice	2	1	0	0	0	1	0	0
Tvrdošín	397	9	199	7	50	22	73	37
Zvolen	14	0	1	1	2	1	7	2
Žilina	147	1	21	28	15	16	40	26
odchádzajúci do zahraničia	336	2	28	66	25	5	31	179

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2001 a vlastné zdroje ARR SEVER